

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 6 lipca 2015 r.

Poz. 951

OBWIESZCZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 17 czerwca 2015 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wykazu przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172 i Nr 232, poz. 1378) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 października 2010 r. w sprawie wykazu przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym (Dz. U. z 2014 r. poz. 303), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 2014 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie wykazu przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym (Dz. U. poz. 657).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 2014 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym (Dz. U. poz. 657), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”.

Prezes Rady Ministrów: *E. Kopacz*

Załącznik do obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów
z dnia 17 czerwca 2015 r. (poz. 951)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 4 października 2010 r.

w sprawie wykazu przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 23 sierpnia 2001 r. o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców (Dz. U. Nr 122, poz. 1320 oraz z 2002 r. Nr 188, poz. 1571) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się wykaz przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Organami organizującymi i nadzorującymi wykonywanie zadań na rzecz obronności państwa w rozumieniu art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 23 sierpnia 2001 r. o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców są:

- 1) minister właściwy do spraw gospodarki – w odniesieniu do przedsiębiorców wymienionych w części I załącznika do rozporządzenia;
- 2) minister właściwy do spraw Skarbu Państwa – w odniesieniu do przedsiębiorców wymienionych w części II załącznika do rozporządzenia;
- 3) minister właściwy do spraw gospodarki morskiej – w odniesieniu do przedsiębiorców wymienionych w części III załącznika do rozporządzenia;
- 4) minister właściwy do spraw transportu – w odniesieniu do przedsiębiorców wymienionych w części IV załącznika do rozporządzenia;
- 5) minister właściwy do spraw łączności – w odniesieniu do przedsiębiorców wymienionych w części V załącznika do rozporządzenia;
- 6) Minister Obrony Narodowej – w odniesieniu do przedsiębiorców wymienionych w części VI załącznika do rozporządzenia;
- 7) minister właściwy do spraw zdrowia – w odniesieniu do przedsiębiorców wymienionych w części VII załącznika do rozporządzenia.

§ 3. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2007 r. w sprawie wykazu przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym (Dz. U. Nr 214, poz. 1571).

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹⁾.

¹⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 26 października 2010 r.

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia 4 października 2010 r.

WYKAZ PRZEDSIĘBIORCÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU GOSPODARCZO-OBRONNYM,
DLA KTÓRYCH ORGANAMI ORGANIZUJĄCYMI I NADZORUJĄCYMI WYKONYWANIE ZADAŃ
NA RZECZ OBRONNOŚCI PAŃSTWA SĄ:

I. Minister właściwy do spraw gospodarki:

1. PGE Energia Odnawialna S.A. w Warszawie
2. PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Bełchatowie
- 3.²⁾ Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. w Konstancinie-Jeziornie
4. TAURON Wytwarzanie S.A. w Katowicach
5. (uchylony)
6. ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A. w Ostrołęce
7. ENEA Wytwarzanie S.A. w Świerżach Górnych
8. Elektrownia Połaniec S.A. – Grupa GDF SUEZ Energia Polska w Zawadzie
9. (uchylony)
- 10.³⁾ EDF Polska S.A. w Warszawie
11. Elektrownia Skawina S.A. w Skawinie
12. Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A. w Koninie
13. Bydgoskie Zakłady Elektromechaniczne „BELMA” S.A. w Białych Błotach
- 14.⁴⁾ PCO S.A. w Warszawie
15. Fabryka Broni „Łucznik” – Radom Sp. z o.o. w Radomiu
16. (uchylony)
17. (uchylony)
18. Huta Stalowa Wola S.A. w Stalowej Woli
19. Przedsiębiorstwo Sprzętu Ochronnego „MASKPOL” S.A. w Konieczkach
- 20.⁵⁾ Polski Holding Obronny Sp. z o.o. w Warszawie
21. RADMOR S.A. w Gdyni
22. DGT Sp. z o.o. w Straszynie
23. TELDAT Spółka Jawna Kruszyński & Cichocki w Bydgoszczy
24. WB Electronics S.A. w Ożarowie Mazowieckim
25. NITROERG S.A. w Bieruniu
26. EADS PZL „WARSZAWA-OKĘCIE” S.A. w Warszawie
27. „STOMIL-POZNAŃ” S.A. w Poznaniu
28. „LUBAWA” S.A. w Ostrowie Wielkopolskim
29. (uchylony)

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 2014 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym (Dz. U. poz. 657), które weszło w życie z dniem 22 maja 2014 r.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. d rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

30. Zakłady Chemiczne „NITRO-CHEM” S.A. w Bydgoszczy
31. Zakłady Metalowe „DEZAMET” S.A. w Nowej Dębie
- 32.⁶⁾ MESKO S.A.
33. (uchylony)
34. Zakład Produkcji Specjalnej „GAMRAT” Sp. z o.o. w Jaśle
35. (uchylony)⁷⁾
36. Zakłady Mechaniczne „TARNÓW” S.A. w Tarnowie
37. Zakłady Mechaniczne „BUMAR-ŁABĘDY” S.A. w Gliwicach
38. (uchylony)
39. Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-RZESZÓW” S.A. w Rzeszowie
40. Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-ŚWIDNIK” S.A. w Świdniku
41. (uchylony)
42. Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-KALISZ” S.A. w Kaliszu
43. Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. w Mielcu
44. (uchylony)⁷⁾
- 45.⁸⁾ Morska Stocznia Remontowa „GRYFIA” S.A. w Szczecinie
46. Stocznia Remontowa „NAUTA” S.A. w Gdyni
47. Przedsiębiorstwo Innowacyjno-Wdrożeniowe „WIFAMA-PREXER” Sp. z o.o. w Łodzi
48. Zakład Mechaniczny „BUMAR-MIKULCZYCE” S.A. w Zabrze
- 49.⁹⁾ PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin S.A. w Kleczewie
- 50.⁹⁾ PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów S.A. w Turku
51. Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. w Jastrzębiu-Zdroju
52. Katowicki Holding Węglowy S.A. w Katowicach
53. Kompania Węglowa S.A. w Katowicach
54. Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A. w Bogdance
55. (uchylony)
56. Instytut Lotnictwa w Warszawie
57. Bumar Elektronika S.A. w Warszawie
58. Instytut Przemysłu Organicznego w Warszawie
59. Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Centrum Techniki Morskiej S.A. w Gdyni
60. (uchylony)
61. Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Mechanicznych „OBRUM” w Gliwicach Sp. z o.o. w Gliwicach
62. CENZIN Sp. z o.o. w Warszawie
63. „Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych – Przedsiębiorstwo Państwowe” w Otwocku-Świerku
- 64.¹⁰⁾ Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. w Warszawie

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. e rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁷⁾ Przez § 1 pkt 1 lit. f rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. g rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. h rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹⁰⁾ Dodany przez § 1 pkt 1 lit. i rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

II. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa:

1. PGE Dystrybucja S.A. w Lublinie
2. ENERGA-OPERATOR S.A. w Gdańsku
3. (uchylony)
4. RWE STOEN Operator Sp. z o.o. w Warszawie
5. (uchylony)
6. (uchylony)
7. TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. w Jeleniej Górze
8. Zespół Elektrowni Wodnych Niedzica S.A. w Niedzicy
9. TAURON Ekoserwis Sp. z o.o. w Rożnowie
10. Przedsiębiorstwo Budownictwa Hydrotechnicznego „Odra 3” Sp. z o.o. w Szczecinie
11. ENEA Operator Sp. z o.o. w Poznaniu
12. (uchylony)
13. (uchylony)
14. Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. w Płocku
15. Grupa LOTOS S.A. w Gdańsku
16. Przedsiębiorstwo Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń” S.A. w Płocku
17. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie
18. (uchylony)¹¹⁾
19. (uchylony)
20. (uchylony)
21. System Gazociągów Tranzytowych EUROPOL GAZ S.A. w Warszawie
22. Lotos Petrobaltic S.A. w Gdańsku
23. Przedsiębiorstwo Przeładunku Paliw Płynnych „NAFTOPORT” Sp. z o.o. w Gdańsku
24. „GATX Rail Poland” Sp. z o.o. w Warszawie
25. „Operator Logistyczny Paliw Płynnych” Sp. z o.o. w Płocku
26. „Telewizja Polska” S.A. w Warszawie
27. „Polskie Radio” S.A. w Warszawie
28. „Polskie Radio-Regionalna Rozgłośnia we Wrocławiu-Radio Wrocław-Spółka Akcyjna” we Wrocławiu
29. Polskie Radio Regionalna Rozgłośnia w Poznaniu „Radio Merkury” S.A. w Poznaniu
30. Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie
- 31.¹²⁾ Grupa Azoty S.A. w Tarnowie
- 32.¹²⁾ Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. w Kędzierzynie-Koźlu
33. (uchylony)¹³⁾
- 34.¹⁴⁾ Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w Puławach
- 35.¹⁴⁾ Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. w Policach
36. Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” S.A. w Grzybowie
37. (uchylony)

¹¹⁾ Przez § 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹³⁾ Przez § 1 pkt 2 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. d rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

38. TAURON Dystrybucja S.A. w Krakowie
- 39.¹⁵⁾ Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. w Warszawie
- 40.¹⁵⁾ Operator Systemu Magazynowania Sp. z o.o. w Dębogórz

III. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej:

1. Zarząd Morskiego Portu Gdynia S.A. w Gdyni
2. Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A. w Szczecinie
3. Zarząd Morskiego Portu Gdańsk S.A. w Gdańsku
- 4.¹⁶⁾ Polskie Ratownictwo Okrętowe w prywatyzacji w Gdyni
5. Polska Żegluga Morska P.P. w Szczecinie
6. (uchylony)
7. Polskie Linie Oceaniczne S.A. w Gdyni
8. „SHIP-SERVICE” S.A. w Warszawie
9. „ENERGOPOL-SZCZECIN” S.A. w Szczecinie
10. (uchylony)¹⁷⁾
11. POL-Euro Linie Żeglugowe S.A. w Gdyni
12. (uchylony)¹⁷⁾
13. Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowe „PORT RYBACKI GRYP” Sp. z o.o. w Szczecinie
14. Przedsiębiorstwo Robót Czerpalnych i Podwodnych Sp. z o.o. w Gdańsku
15. HYDROBUDOWA GDAŃSK S.A. w Gdańsku

IV. Minister właściwy do spraw transportu:

1. (uchylony)¹⁸⁾
2. BUDIMEX S.A. w Warszawie
- 3.¹⁹⁾ Bilfinger Infrastructure S.A. w Warszawie
4. SKANSKA S.A. w Warszawie
5. STRABAG Sp. z o.o. w Pruszkowie
6. MOTA-ENGIL Central Europe S.A. w Krakowie
7. „PKP INTERCITY” S.A. w Warszawie
8. „PKP INFORMATYKA” Sp. z o.o. w Warszawie
9. POLSKIE KOLEJE PAŃSTWOWE S.A. w Warszawie
10. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w Warszawie
11. PKP CARGO S.A. w Warszawie
12. PKP Energetyka S.A. w Warszawie
13. PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście Sp. z o.o. w Gdyni
14. PKP Linia Hutnicza Szerokotorowa Sp. z o.o. w Zamościu
15. „TK Telekom” Sp. z o.o. w Warszawie
16. Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. w Warszawie
17. Przedsiębiorstwo Napraw i Utrzymania Infrastruktury Kolejowej w Krakowie Sp. z o.o. w Krakowie

¹⁵⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 lit. e rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹⁷⁾ Przez § 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹⁸⁾ Przez § 1 pkt 4 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

18. Zakład Robót Komunikacyjnych – DOM w Poznaniu Sp. z o.o. w Poznaniu
19. Pomorskie Przedsiębiorstwo Mechaniczno-Torowe Sp. z o.o. w Gdańsku
20. Dolnośląskie Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Komunikacyjnej „DOLKOM” Sp. z o.o. we Wrocławiu
21. Polskie Linie Lotnicze „LOT” S.A. w Warszawie
22. Polska Agencja Żeglugi Powietrznej (PAŻP) w Warszawie
23. Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze” w Warszawie
24. Port Lotniczy „Rzeszów-Jasionka” Sp. z o.o. w Jasionce
- 25.²⁰⁾ Warszawskie Przedsiębiorstwo Mostowe „MOSTY” Sp. z o.o. S.K.A.
26. Przedsiębiorstwo Robót Mostowych „MOSTY-ŁÓDŹ” S.A. w Łodzi
27. „POLWAR” S.A. w Gdańsku
- 28.²¹⁾ LineTech Sp. z o.o. S.K.A.

V. Minister właściwy do spraw łączności:

- 1.²²⁾ POLKOMTEL Sp. z o.o. w Warszawie
- 2.²²⁾ T-Mobile Polska S.A. w Warszawie
3. (uchylony)²³⁾
- 4.²⁴⁾ Orange Polska S.A. w Warszawie
5. NETIA S.A. w Warszawie
- 6.²⁵⁾ Telefonía Dialog Sp. z o.o. we Wrocławiu
- 7.²⁵⁾ EmiTel Sp. z o.o. w Warszawie
8. EXATEL S.A. w Warszawie
9. Multimedia Polska S.A. w Gdyni
- 10.²⁶⁾ TTcomm S.A. w Warszawie
11. Poczta Polska S.A. w Warszawie

VI. Minister Obrony Narodowej:

1. Wojskowe Zakłady Motoryzacyjne S.A. w Poznaniu
2. Wojskowe Zakłady Mechaniczne S.A. w Siemianowicach Śląskich
3. Wojskowe Zakłady Inżynieryjne S.A. w Dęblinie
4. Wojskowe Zakłady Lotnicze Nr 1 S.A. w Łodzi
5. Wojskowe Zakłady Lotnicze Nr 2 S.A. w Bydgoszczy
6. (uchylony)²⁷⁾
7. Wojskowe Zakłady Lotnicze Nr 4 S.A. w Warszawie
8. Wojskowe Zakłady Uzbrojenia S.A. w Grudziądzu
9. Wojskowe Zakłady Elektroniczne S.A. w Zielonce
10. Wojskowe Zakłady Łączności Nr 1 S.A. w Zegrzu
11. Wojskowe Zakłady Łączności Nr 2 S.A. w Czernicy

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

²¹⁾ Dodany przez § 1 pkt 4 lit. d rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

²³⁾ Przez § 1 pkt 5 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

²⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 lit. d rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

²⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 lit. e rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

²⁷⁾ Przez § 1 pkt 6 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

12. Wojskowe Centralne Biuro Konstrukcyjno-Technologiczne S.A. w Warszawie
- 13.²⁸⁾ Stocznia Marynarki Wojennej S.A. w Gdyni w upadłości likwidacyjnej
14. Wojskowy Instytut Techniki Inżynieryjnej we Wrocławiu
15. Wojskowy Instytut Chemii i Radiometrii w Warszawie
16. Wojskowy Instytut Techniki Pancernej i Samochodowej w Sulejówku
17. Wojskowy Instytut Techniczny Uzbrojenia w Zielonce
18. Wojskowy Instytut Łączności w Zegrzu
19. Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych w Warszawie
20. Wojskowe Biuro Projektów Budowlanych w Poznaniu
- 21.²⁹⁾ Polska Grupa Zbrojeniowa S.A. w Radomiu

VII. Minister właściwy do spraw zdrowia:

1. Warszawskie Zakłady Farmaceutyczne Polfa S.A. w Warszawie
2. „Przedsiębiorstwo Produkcji Farmaceutycznej Hasco-Lek” S.A. we Wrocławiu
3. Przedsiębiorstwo Farmaceutyczne Jelfa S.A. w Jeleniej Górze
4. Gedeon Richter Polska Sp. z o.o. w Grodzisku Mazowieckim
- 5.³⁰⁾ SENSILAB Polska Sp. z o.o. – S.K.A. w Łodzi
6. Zakłady Farmaceutyczne POLPHARMA S.A. w Starogardzie Gdańskim
7. Tarchomińskie Zakłady Farmaceutyczne „Polfa” S.A. w Warszawie
8. GlaxoSmithKline Pharmaceuticals S.A. w Poznaniu
9. (uchylony)
10. BIOMED Wytwórnia Surowic i Szczepionek Sp. z o.o. w Lublinie
11. (uchylony)
12. ICN Polfa Rzeszów S.A. w Rzeszowie
13. KRKA Polska Sp. z o.o. w Warszawie
14. (uchylony)
15. POLFA LUBLIN S.A. w Lublinie
16. STOLTER Sp. z o.o. w Stolnie
17. TEVA Operations Poland Sp. z o.o.
18. TRICOMED S.A. w Łodzi
19. Aesculap Chifa Sp. z o.o. w Nowym Tomyślu
20. Pabianickie Zakłady Farmaceutyczne Polfa S.A. w Pabianicach
21. Toruńskie Zakłady Materiałów Opatrunkowych S.A. w Toruniu
22. (uchylony)
23. Wytwórnia Surowic i Szczepionek BIOMED Sp. z o.o. w Warszawie
24. Fabryka Aparatury Rentgenowskiej i Urządzeń Medycznych FARUM S.A. w Warszawie
25. Fabryka Aparatury Elektromedycznej FAMED Łódź S.A. w Łodzi
26. Instytut Biotechnologii Surowic i Szczepionek „BIOMED” S.A. w Krakowie

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

²⁹⁾ Dodany przez § 1 pkt 6 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 7 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.